

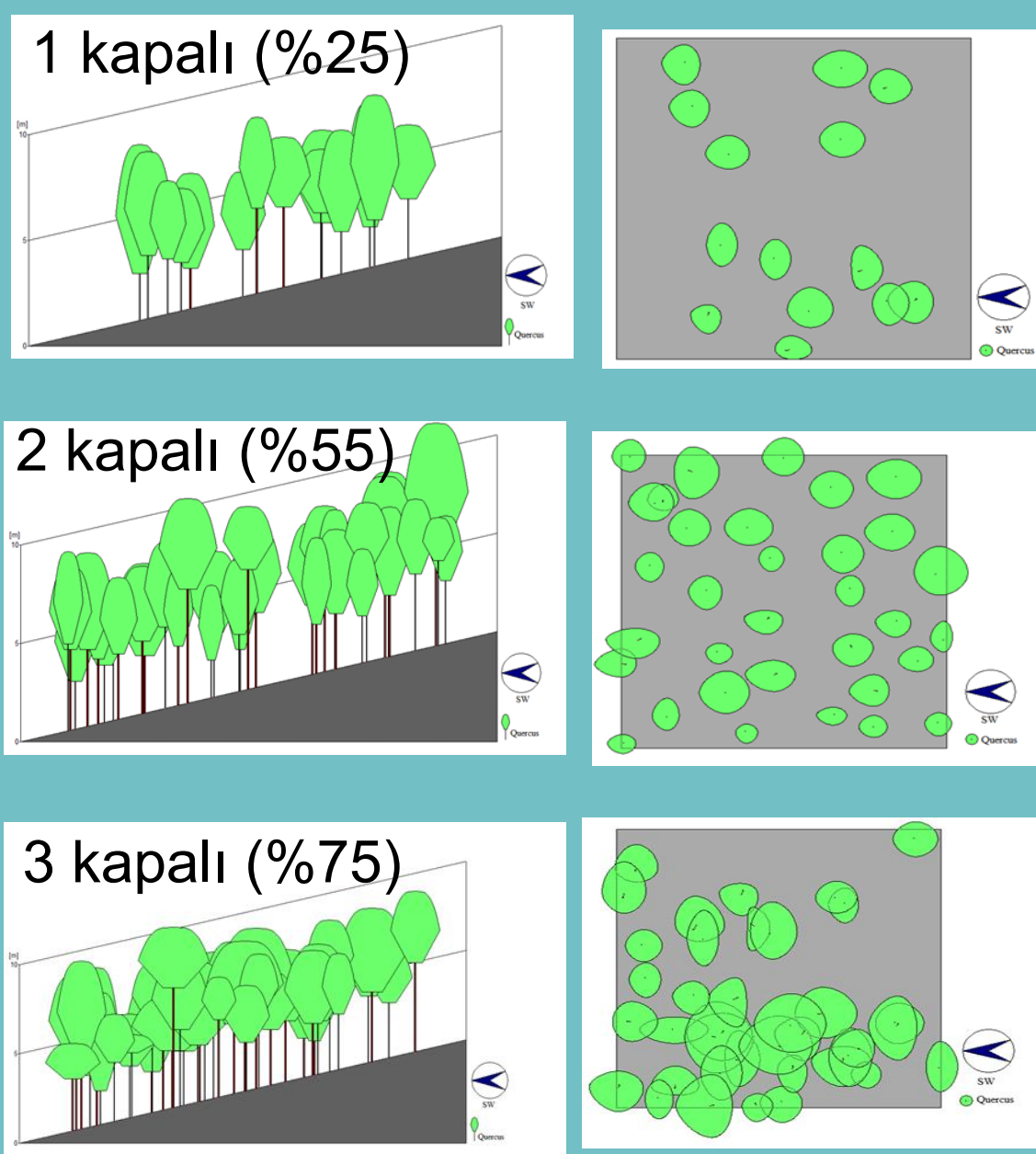
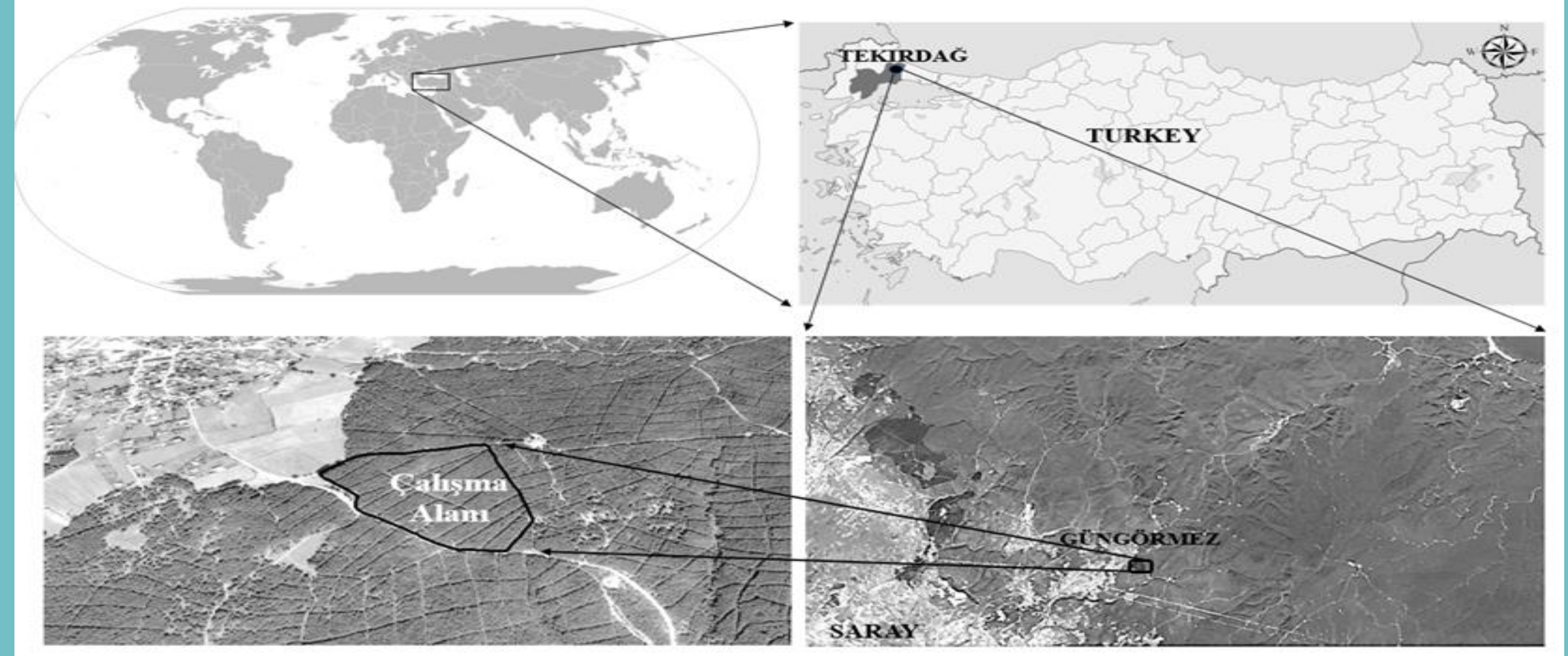
1. Giriş

- Günümüz toplumlarının orman kaynaklarının geleneksel üretim şekillerini sorgulama ve değiştirme eğilimine sahip olduğu görülmektedir. Ancak geleneksel üretim tekniklerinin her zaman modern üretim tekniklerinden kötü olmadığı, hatta bazılarının daha iyi olduğu bilinmektedir. Bu nedenle bir kaynağın üretime tahsisinde veya süregelen üretim biçimini değiştirme sırasında kararların bilimsel ve ekonomik olarak rasyonel alınması gerekir. Bu nedenle baltalıkları koruya dönüştürme sürecinde öncelikle baltalıkların ekolojik, ekonomik ve sosyal boyutunun araştırılması, ardından ortaya çıkan bilimsel bulgulara göre kararın alınması gereklidir.
- Baltalıkların koruya dönüştürülmesi işlemi, silvikültürün biyolojik ve ekonomik esasları ile yakından ilişkilidir. Baltalık ormanları koruya dönüştürülürken ilk hedef, ülke ekonomisinin gelecekteki orman ürünleri talebinin daha rasyonel karşılanabilmesidir. Ancak baltalıkların koruya dönüştürülmesinin sosyoekonomik boyutu da unutulmamalıdır. Korucular baltalıkların baltalık alanlarında verim gücünü değer, kalite ve kantite itibarıyla devamlı olarak en yüksek düzede tutan meşcereler kurulmalı ve koruya dönüştürülen baltalık alanlarda orman zararlılarına ve yangına karşı dayanıklı meşcere kuruluşları oluşturulmalıdır.
- Dolayısıyla, baltalıkların koruya dönüştürülmesi süreci teknik, idari, sosyal, ekonomik, ve ekolojik boyutlara sahip olması nedeniyle oldukça kapsamlı ve karmaşık bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır

2. Materyal & Metot

- Çalışmamızda kullanılan Saplı Meşe (Quercus robur L.) bütün Avrupa, Türkiye ve Kafkasya'da yayılış göstermektedir. Türkiye'deki yayılışını geniş bir alanda yapar. Derine giden kazık kök yapar. Toprak, ısı ve ışık isteği fazladır. Bu tür 30-40 metreye kadar boylanabilir ve 2m ye kadar da çap yapabilmekte ve 1000 yıla kadar da yaşayabilmektedir. Saplı Meşe (Quercus robur L.)'nin alt türü subsp. robur' da yapraklar hemen hemen sapsız, yaprak lopları arasındaki girintiler oldukça geniştir.

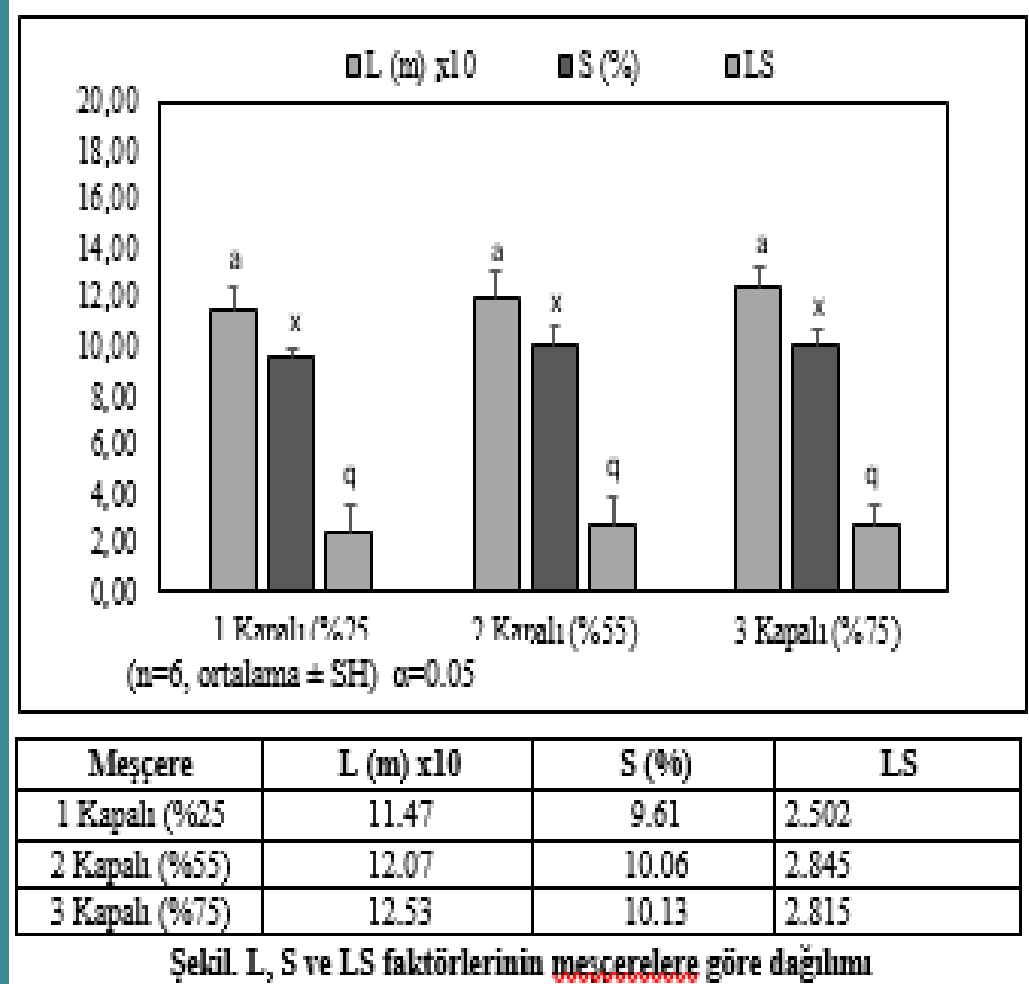
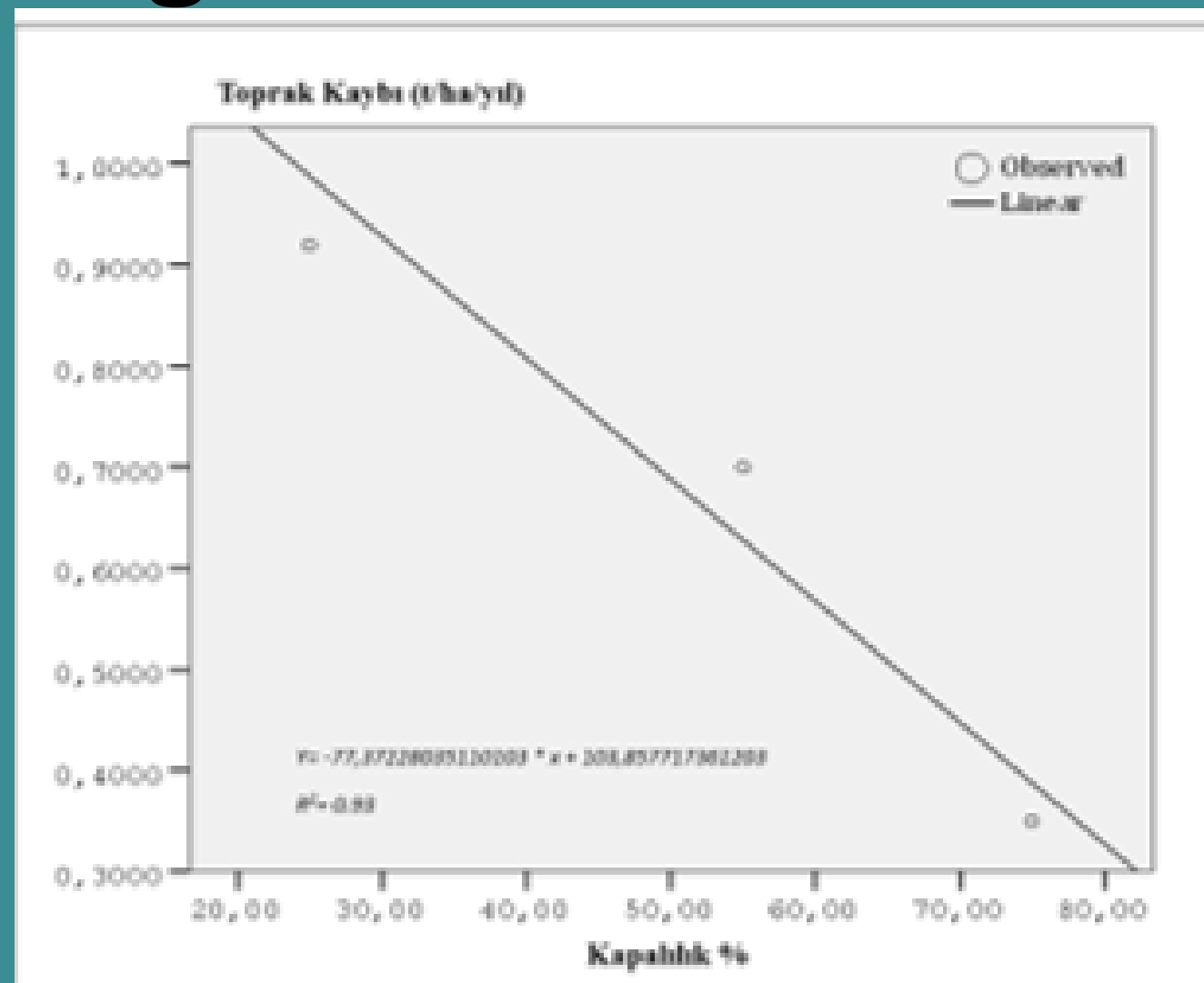
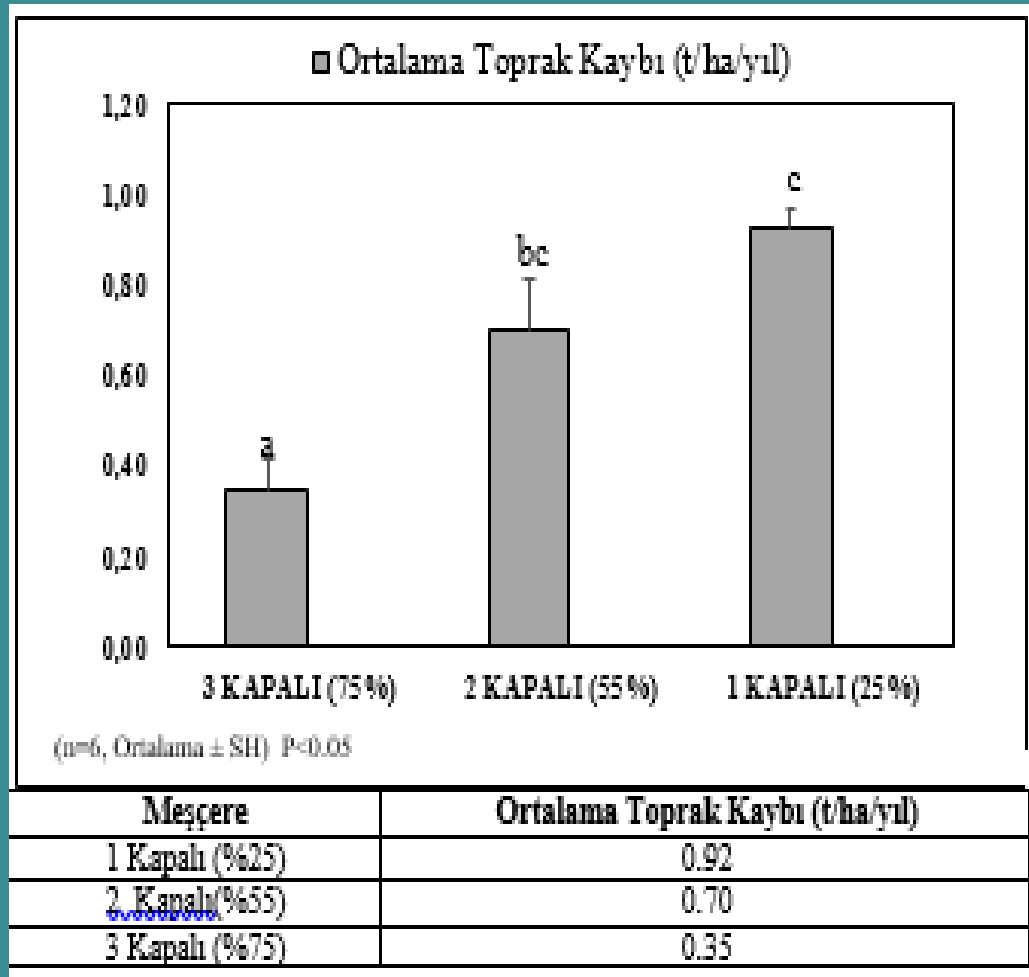

TOPRAK KAYBI HESABI
Toprak kaybı USLE 'den revize edilen ABAG yöntemine göre hesaplanmıştır. Buna göre yıllık hektardaki toprak kaybı ton olarak aşağıdaki denklem yardımı ile ve tablodaki değerler kullanılarak hesaplanmıştır.
 $A = K \times R \times LS \times C \times P$

Burada yağış katsayısı ve toprak özellikleri sabit alınmış olup sadece bitki örtüsü faktörü ile yamaç eğimi ile yamaç uzunluğu faktörleri farklı değerler olarak denkleme etkilemiştir.

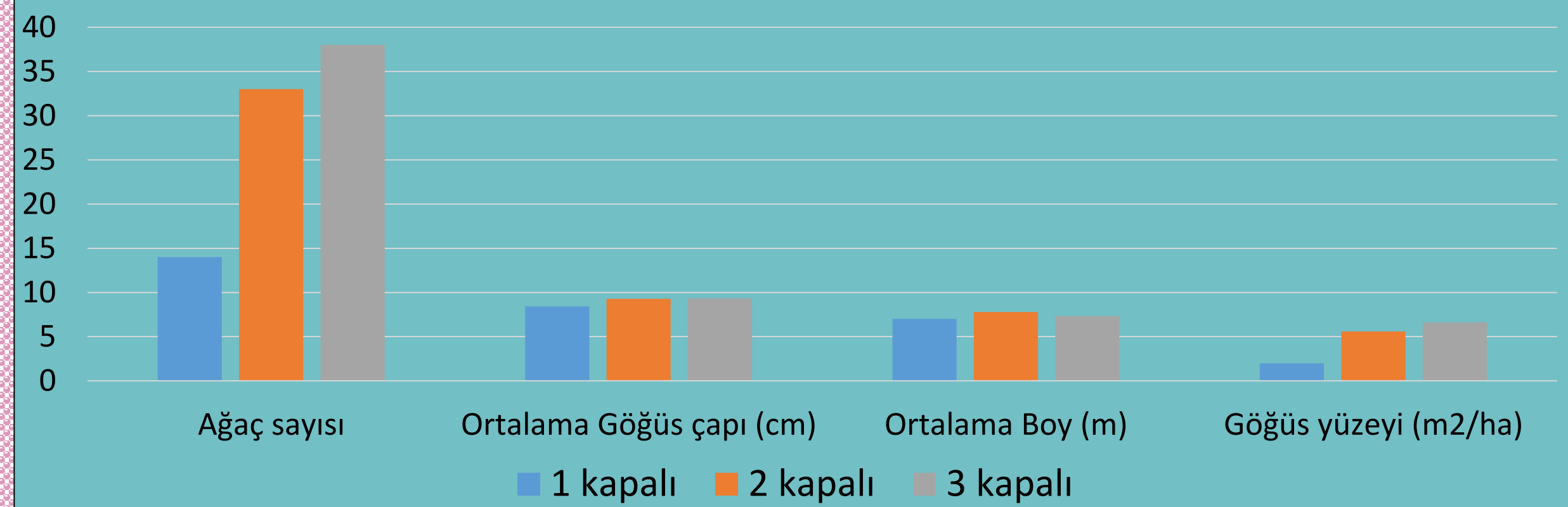
3. Bulgular

Meşcerelerde toprak kaybı sadece kapalılığın bileşeni olan "C" faktöründen etkilenmiştir. Çalışma alanımızla benzer eğim derecesine sahip, %25-%75 arası kapalılığı sahip meşcerelerde yıllık toprak kaybı miktarı, oluşturulan regresyon denklemi ile tahmin edilebilir.

Çalışma alanımızdaki farklı kapalılığa sahip 3 meşcerede, toprak kaybı miktarları aynı iklim ve toprak koşulları altında farklı yamaç eğimi ve uzunluğu şartları altında değerlendirilmiştir. Yamaç uzunluğu ve eğimin bileşeni olan LS faktörü kapalılıklar arasında istatistiksel olarak önemli derecede değişim göstermemiştir. Ancak birim alandaki toprak kaybı meşcere parametresinin en önemli bileşeni olan kapalılık ile çok önemli derecede ilişki göstermiştir

Kapalılık	R	K	L (m)	S (%)	LS Value	C	P
1 Kapalı (%25)	75	0.16	11.47	9.61	2.502	0.01	1
2 Kapalı (%55)	75	0.16	12.07	10.06	2.845	0.02	1
3 Kapalı (%75)	75	0.16	12.53	10.13	2.815	0.03	1

4. Tartışma

- Genel Meşcerede toprak kaybı önemli derecede sadece kapalılığın bileşeni olan "C" faktöründen etkilenmiştir. Çalışma alanındaki saplı meşe baltalıklarının koruya tahvil aşamasında birim alanda şiddetli seyreltme/aralama ile birlikte bitki örtüsü ve kapalılık azalacaktır. Bu da toprak kaybı denkleminde kullanılan C faktörü katsayısının artmasına neden olacaktır. Bununla birlikte birim alandaki yıllık toprak kaybını önemli derecede arttıran unsurların ana nedeni olacaktır. Zaten birçok çalışmada C faktörünün toprak kaybını önemli derecede etkilediği bildirilmektedir. Çalışma alanımızla benzer ekolojik şartlara ve eğim derecesine sahip, %25-%75 arası kapalılık derecesinde yıllık toprak kaybı miktarı, oluşturulan regresyon denklemi ile tahmin edilebilir.

5. Sonuç

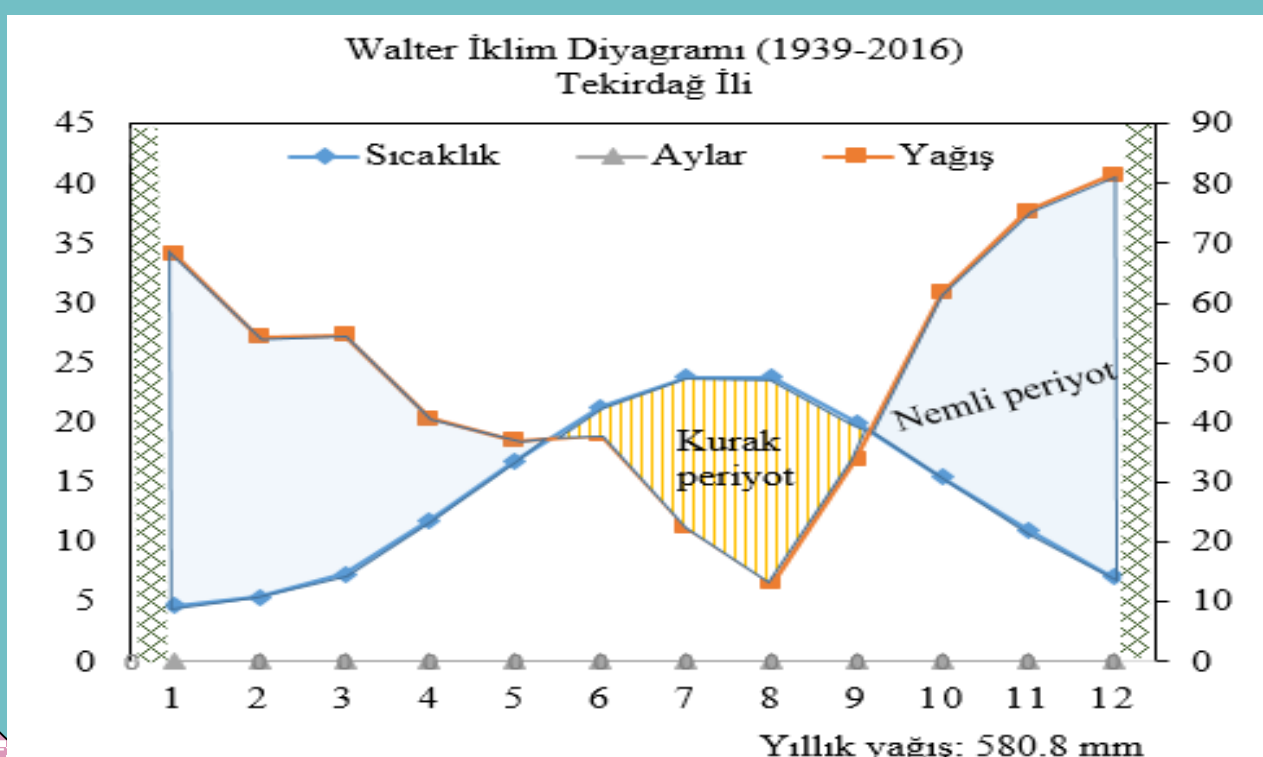
- Toprak kaybı ve toplam karbon depolama miktarları düşünüldüğünde baltalık ormanlarının koruya dönüştürülmesi çalışmalarını esasında kapalılık mutlak suretle normal kapalılık seviyelerinde tutulmalıdır. Bireylerin normal kapalılık derecesi içerisinde tepe gelişimlerini tamamlaması tohum ağacı özelliğine de pozitif etkide bulunacaktır. Dolayısıyla koruya dönüştürme işleminin doğal gençleştirmeye bağlı olarak gerçekleşme başarısı artacaktır. Doğal gençleştirmeye bağlı olarak kurulan yeni meşcere kuruluşu da, yetiştirme ortamının özelliklerine bağlı olarak optimal kuruluşa yakın yapısal karakter gösterecektir.

6. Kaynaklar

Bu çalışmanın tamamı, değerli hocalarımızın yayınlamış olduğu İngilizce makaleden* yararlanarak hazırlanmıştır. Kendilerine sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

*YÜCESAN Z. , HACISALİHOĞLU S. , KEZİK U. , Karadağ H.2019: "Effects of canopy on soil erosion and carbon sequestration in a Pedunculate Oak (Quercus robur L. subsp. robur L.) coppice stand during the conversion process into high forest," AUSTRIAN JOURNAL OF FOREST SCIENCE , vol:138, pp.45-68, 2019

- Tekirdağ'da yazlar sıcak, kışlar ılıktır. Tekirdağ'da ortalama olarak en az yağış Ağustos, en fazla Aralık aylarında görülür.